

Lahden Ooppera ry
PL 118, 15111 Lahti

lahtiopera@hotmail.com

www.lahtiopera.com

Facebook, Twitter @LahdenOoppera

HARVOIN ESITETTY MERIKANNON OOPPERA SYKSYLLÄ LAHDESSA

Oskar Merikannon ooppera Pohjan neiti esitetään Lahden Pikkuteatterissa lokakuussa Lahden Ooppera ry:n tuotantona, osana Suomen itsenäisyyden 100-vuotisjuhlia. Teos on ensimmäinen koskaan sävelletty suomenkielinen ooppera. Oopperan tarina seuraa Kalevalan kertomusta Väinön retkestä Pohjolaan, sammon takomisesta ja veljesten, Väinön ja Ilmarin kilvoittelusta Pohjan neidin suosiosta. Pohjan neidistä on tehty itsenäisyyden ajalla tiettävästi aiemmin vain yksi tuotanto. Oopperan musiikista ei ole saatavissa äänitettä.

Oopperan nimiroolin esittää sopraano Pirjo Leppänen, Väinön roolin laulaa baritoni Juha-Pekka Mitjonen, Ilmarina kuullaan tenori Kimmo Turusta ja Louhen, Pohjolan emännän roolin esittää alto Anne Korpelainen. Teoksen ohjaa Jermo Grundström (Theatre Director, MA) ja musiikinjohdosta vastaa musiikin maisteri, pianisti-korrepetiittori Jenna Ristilä. Lahden Oopperakuoron valmennuksesta vastaavat kuoromestari Outi Leppänen ja pianisti Mari Järvi. Teoksen visuaalinen ilme luodaan 3D-projektioilla, jotka toteuttaa valosuunnittelija Toni Haaranen.

Oskar Merikanto (1868-1924) sävelsi teoksen Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran järjestämään suomalaisen oopperan sävellyskilpailuun vuonna 1898, Antti Rytkösen Kalevalaan pohjautuvaan librettoon. Teos oli kilpailun ainoa osallistuja ja palkittiin voittajana.

Pohjan neiti sai kantaesityksensä vasta vuonna 1908 Viipurin laulu-, soitto- ja urheilujuhliilla. Kantaesityksen arvioissa kehuttiin teoksen perinteistä kansallistunteeseen vetoavaa tarinaa ja Merikannon kauniita melodioita. Kantaesityksen jälkeen teosta on esitetty vain muutamia kertoja, ensin Helsingissä 1908, Savonlinnan oopperajuhlilla 1914 (eri lähteissä olevat tiedot vuoden 1913 esityksistä ovat virheellisiä), Joensuussa 1916 ja Oulussa 1917. Sen jälkeen Pohjan neiti painui Merikannon seuraavien oopperoiden varjoon. Tiettävästi Pohjan neiti esitettiin seuraavan kerran Vesannolla 1999 ja 2001 ulkoilmaesityksenä.

Teos vapautui esitettäväksi 1994, kun Merikannon kuolemasta oli kulunut 70 vuotta. Sen jälkeen sen esittämistä on rajoittanut osittain lähes lukukelvoton käsinkirjoitettu ja ainoastaan faksimilena julkaistu nuottimateriaali. Oopperan toistaiseksi tunnetuin osuus on useissa suomalaisen laulumusiikin kokoelmissa julkaistu Louhen aaria ”Muista, muista, suur' on Väinö”, joka tunnetaan nimellä ”Louhi ylistää tyttärelleen Väinön suuruutta”.

Teos esitetään Lahdessa pianon säestyksellä. Käsinkirjoitettu nuottimateriaali on pianopartituurin osalta puhtaaksikirjoitettu tätä esitystä varten alkuperäisin lauluosuuksin, jotka esitetään nyt ehkä ensimmäistä kertaa Merikannon säveltämässä muodossa. Lähes kaikkien roolien lauluosuudet ovat poikkeuksellisen korkeita ja niitä on saatavissa olevan nuottimateriaalin perusteella tavattu aiemmin esittää melodian osalta matalammiksi muunnettuina.

Pohjan neidin esitykset tuottaa Lahden Ooppera ry ja se on yhdistyksen 35. oopperatuotanto sen yli 50-vuotisen historian aikana. Yhteistyökumppaneita produktiossa ovat mm. Lahden kaupungin Kulttuurikeskus ja Koulutuskeskus Salpaus (hius-, kauneudenhoito-, käsi- ja taideteollisuus-, musiikkiteknologia- ja audiovisuaalinen viestintäala).

Pohjan neiti
Kolminäytöksinen ooppera

Esitykset	la 14.10. Ensi-ilta ti 17.10 ke 18.10. pe 20.10. ti 7.11. ke 8.11.
Musiikki Libretto	Oskar Merikanto (1868-1924) Antti Rytönen (1870-1930)
Ohjaus 3D-videoprojisointi ja valot Koreografia	Jermo Grundström Toni Haaranen/Mörkövalo Jyri Numminen
Musiikinjohto Pianistit	Jenna Ristilä Jenna Ristilä, Mari Järvi, Anu Silvasti
Pohjan neiti, sopraano Väinö, baritoni Ilmari, tenori Louhi, mezzosopraano Annikki, sopraano	Pirjo Leppänen Juha-Pekka Mitjonen Kimmo Turunen Anne Korpelainen Tiina Vilkuna-Rössi
Kuoromestari Kuoron pianisti	Lahden Oopperakuoro Outi Leppänen Mari Järvi
Tuotanto	Lahden Ooppera ry
Lisätietoja:	Tuottaja Pirjo Leppänen, 040-5865574 pohjan.neiti.lahdessa@gmail.com